

การบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
SCHOOL BUS MANAGEMENT IN KANCHANABURI EDUCATION SANDBOX

ธิดารัตน์ นิมนุช¹, ศักดิพันธ์ ตันวิมลรัตน์²
Thidarat Nimnuch¹, Sakdipan Tanwimonrat²
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบองค์ประกอบและเพื่อทราบผลการประเมินยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ประชากรในการวิจัย คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี 57 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจากตารางเครซีมอร์แกน ได้ 52 โรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มแบบแบ่งประเภท แต่ละโรงเรียนมีผู้ให้ข้อมูล จำนวน 260 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานทั่วไป หัวหน้างานผู้รับผิดชอบงานรถโรงเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมา 240 ฉบับ เครื่องมือในการวิจัยนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสอบถามความคิดเห็น และแบบสอบถามเพื่อยืนยันองค์ประกอบ สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

องค์ประกอบของการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มี 5 องค์ประกอบ คือ 1. การบริหารระบบความปลอดภัยของรถโรงเรียน 2. การบริหารจัดการของโรงเรียนหรือสถานศึกษา 3. การบริหารนโยบาย ส่งเสริม และสนับสนุนรถโรงเรียน 4. การบริหารภาคีเครือข่ายของรถโรงเรียน และ 5. การบริหารมาตรฐานของผู้ให้บริการการขับรถโรงเรียน และผลการประเมินยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีโดยภาพรวม มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์

คำสำคัญ : 1. การบริหารจัดการ 2. รถโรงเรียน 3. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

¹ นักศึกษาปริญญาเอกปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
Doctor of Philosophy, Education Administration Graduate School of Silpakorn University

² รองศาสตราจารย์ ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
Associate Professor, Dr., Education Administration of Silpakorn University

Corresponding author; Email: krumath.thida@gmail.com

(Received: 15 June 2023; Revised: 4 August 2023; Accepted: 11 August 2023)

ABSTRACT

The purposes of this research were to identify and to verify the factor of School Bus Management in Kanchanaburi Education Sandbox. The research populations consisted of 57 schools under the Kanchanaburi Education Sandbox. The sample obtained from Krejcie and Morgan's Sample Size Table consisted of 52 schools in Kanchanaburi Education Sandbox. The sample obtained from stratified random sampling consisted of 260 respondents included School directors, Deputy director, Head of Learning, Committee of basic educational school and Parent. There were only 240 respondents sending back the questionnaires. The research instruments were the semi-structured interview, the opinionnaire, and the questionnaire of verify the research findings. The statistics used to analyze the data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Exploratory Factor Analysis and Content Analysis.

The factor of School Bus Management in Kanchanaburi Education Sandbox were five factors namely: 1. School Bus Safety Management 2. Management of schools 3. Policy administration, promotion and support for school bus 4. Management of the school bus network and 5. Standard administration of driving school providers. The experts confirmed factors of School Bus Management in Kanchanaburi Education Sandbox were verified to meet with accuracy standards, propriety standards, feasibility standards, and utility standards.

Keyword : 1. Management 2. School Bus 3. Kanchanaburi Education Sandbox

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ปัญหาอุบัติเหตุทางถนนเป็นปัญหาที่ทุกประเทศล้วนต้องเผชิญและแนวโน้มผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ประเทศไทยโดยคณะกรรมการนโยบายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแห่งชาติได้ประกาศนโยบายทศวรรษความปลอดภัยทางถนน (พ.ศ.2554-2563) โดยดำเนินการ 8 แนวทาง ได้แก่ ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย ป้องกันเมาแล้วขับ ป้องกันการใช้ความเร็วเกินกำหนด พัฒนสมรรถนะผู้ใช้รถใช้ถนน แก้ไขจุดเสี่ยงอันตรายบนถนน ยกกระดับมาตรฐานยานพาหนะ ปรับปรุงระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินและรักษาฟื้นฟูผู้บาดเจ็บ และพัฒนาระบบการบริหารจัดการ จากข้อมูลสถิติผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางท้องถนนของประเทศไทย

โดยเฉลี่ยปี พ.ศ.2555-2565 มีผู้เสียชีวิตราว 20,000 ราย ในช่วง 3 ปีหลังจะเกิดการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลผู้ใช้รถใช้ถนนน้อยลง แต่อัตราการเสียชีวิตกลับไม่ต่างมากนัก ชี้ให้เห็นว่าการผลักดันความปลอดภัยทางถนนยังไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น เป้าหมายหลักของการตั้งเป้าในทศวรรษที่ 2 ในการลดอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางท้องถนน คือ ลดอัตราการเสียชีวิตให้เหลือ 12 ราย ต่อประชากร 100,000 คน ภายในปี 2570 ซึ่งเป็นไปตามทิศทางยุทธศาสตร์ชาติแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน ฉบับที่ 5 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ 13 (กองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ, 2565) จากสถิติของกองป้องกันการบาดเจ็บ กรมควบคุมโรค ระบุว่าตั้งแต่ปี 2557-2563 มีเด็กที่ถูกลิ้มและทิ้งให้อยู่ในรถถึง 129 ครั้ง เสียชีวิต 6 ราย โดยอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 2- 6 ปี (ประกาศิต ภาวะสิทธิ์, 2565) จากข้อมูลการติดตามอุบัติเหตุรถรับส่งนักเรียนที่เกิดขึ้นต่อเนื่องในสังคมไทยรวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่ตามสื่อต่างๆ พบว่า ในปี พ.ศ.2564 เฉลี่ยเกิดอุบัติเหตุเดือนละ 2 ครั้ง ส่วนปี พ.ศ.2565 ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนสิงหาคม 2565 ประมาณ 16 ครั้ง และจากการศึกษาสถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของจังหวัดกาญจนบุรีระหว่างปี พ.ศ. 2564-2565 พบว่า ปี พ.ศ. 2564 จำนวนผู้ประสบภัยทั้งหมด 8,698 คน โดยเป็นผู้ประสบภัยประเภทรถจักรยานยนต์ จำนวน 5,666 คน คิดเป็นร้อยละ 65.14 โดยผู้สับภัยในช่วงอายุ 1-14 ปี จำนวน 1,000 คน คิดเป็นร้อยละ 11.50 และช่วงอายุ 15-18 ปี จำนวน 1,101 คน คิดเป็นร้อยละ 12.66 ปี พ.ศ. 2565 จำนวน 8,601 คน ผู้โดยเป็นผู้ประสบภัยประเภทรถจักรยานยนต์ จำนวน 5,364 คน คิดเป็นร้อยละ 62.36 โดยผู้สับภัยในช่วงอายุ 1-14 ปี จำนวน 895 คน คิดเป็นร้อยละ 10.40 และช่วงอายุ 15-18 ปี จำนวน 1,233 คน คิดเป็นร้อยละ 14. ซึ่งเป็นช่วงวัยของผู้เรียนที่อยู่ในระบบของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้น การลดอุบัติเหตุทางถนนอีกทางหนึ่ง คือ การมีรถโรงเรียนที่มีความพร้อมครอบคลุมทุกมิติให้แก่ผู้เรียน ซึ่งช่วยลดอัตราการสูญเสีย ลดการเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงการลดความกังวล และก่อให้เกิดความไว้วางใจให้แก่ผู้ปกครอง

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเป็นหนึ่งแนวทางนวัตกรรมการศึกษาของจังหวัดที่ตอบสนองนโยบายต่อการปฏิรูปการศึกษาที่ใช้การกระจายอำนาจสู่สถานศึกษาให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระ เกิดความคล่องตัว

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อทราบองค์ประกอบการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

2.2 เพื่อทราบผลการประเมินยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 สามารถนำผลการวิจัยไปบริหารจัดการโรงเรียนในจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนาการจัดการด้านรถโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยแก่ผู้รับบริการ และเป็นต้นแบบรถโรงเรียนต่อไป

3.2. สามารถนำตัวแปรของการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีไปพัฒนาเป็นรูปแบบการบริหารจัดการรถโรงเรียนที่มีความชัดเจน มีความเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาปฏิบัติแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร วรรณกรรม บทความ โครงการต่างๆ และงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน แล้วสรุปสังเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ได้รวมทั้งสิ้น จำนวน 119 ข้อจากเดิม 191 ข้อ และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพของตัวแปรด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มีจำนวน 119 ข้อ และมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 5 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด จำนวน 30 คน พบว่า มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.984 จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ/วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy and Bartlett's Test การสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Factor Extraction Method: Principal Component Analysis: PCA) และการหมุนแกนแบบแวนริแมกซ์ (Varimax Rotation) ซึ่งมีเกณฑ์การเลือกตัวแปรเข้าอยู่ในองค์ประกอบ ดังนี้ 1. ค่าความแปรปรวนรวมในส่วนของตัวแปรที่ประกอบเป็นองค์ประกอบ (Total Variance) มีค่ามากกว่า 1 และประกอบด้วยตัวแปรอย่างน้อย 3 ตัวแปรขึ้นไป และ 2. ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของแต่ละตัวแปรของแต่ละองค์ประกอบนั้น มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ตามวิธีของไกเซอร์ (Kaiser) และใช้แบบสอบถามการประเมินยืนยันผลการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ ในการพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย รวบรวมผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์นำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ

5. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ Kaiser – Meyer – Olkin Measure of Sampling Adequacy and Bartlett's Test และสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและการหมุนแกนแบบแวนเดอร์แมทซ์ โดยมีข้อตกลงเบื้องต้น คือ ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากค่า KMO ที่มีค่าเข้าใกล้ 1.00 และ Bartlett's Test เพื่อทดสอบสมมติฐาน มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และ ค่า Bartlett's test of Sphericity ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0.93
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	29408.57
	df	7021
	Sig.	0.00

และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยการสกัดปัจจัยด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก และการหมุนแกนแบบตั้งฉากโดยวิธีแวนเดอร์แมทซ์ มีองค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวนรวมของตัวแปรมากกว่า 1.00 ตามแนวคิดของ Kaiser จำนวน 19 องค์ประกอบ อธิบายความแปรปรวนรวมทั้งหมดเท่ากับร้อยละ 80.85 เมื่อพิจารณาค่าความแปรปรวนของตัวแปรมากกว่า 1.00 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของแต่ละตัวแปรของแต่ละองค์ประกอบ ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และประกอบด้วยตัวแปรอย่างน้อย 3 ตัวแปรขึ้นไป มีจำนวน 5 องค์ประกอบ และองค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายค่าร้อยละความแปรปรวนระหว่าง 1.96 - 52.12 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวนเท่ากับร้อยละ 54.55 รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าความแปรปรวนของการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

องค์ประกอบ (component)	Total Variance Explained					
	Extraction Sums of Squared			Rotation Sums of Squared		
	ค่าความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน	ค่าความแปรปรวน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน
1	62.02	52.12	52.12	23.55	19.79	19.79
2	5.76	4.84	56.96	14.82	12.45	32.25
3	3.21	2.70	59.67	9.88	8.31	40.56
4	2.91	2.44	62.11	8.70	7.31	47.87
5	2.34	1.96	64.08	7.94	6.67	54.55

โดยผลวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี แต่ละองค์ประกอบ มีดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 บรรยายด้วยตัวแปรสำคัญ จำนวน 21 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักปัจจัยในองค์ประกอบ อยู่ระหว่าง 0.60 – 0.78 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 23.55 ค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 19.79 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน เท่ากับ 19.79 เมื่อเทียบค่าความแปรปรวนกับองค์ประกอบอื่นๆ แล้ว พบว่า “การบริหารระบบความปลอดภัยของโรงเรียน” เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 1 องค์ประกอบที่ 2 บรรยายด้วยตัวแปรสำคัญ จำนวน 16 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักปัจจัยในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.61–0.69 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบเท่ากับ 14.88 ค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 12.45 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน เท่ากับ 32.25 เมื่อเทียบค่าความแปรปรวนกับองค์ประกอบอื่นๆ แล้ว พบว่า “การบริหารจัดการของโรงเรียนหรือสถานศึกษา” เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 2 องค์ประกอบที่ 3 บรรยายด้วยตัวแปรสำคัญ จำนวน 11 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักปัจจัยในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.64–0.77 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 9.88 ค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 8.31 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน เท่ากับ 40.56 เมื่อเทียบค่าความแปรปรวนกับองค์ประกอบอื่น พบว่า “การบริหารนโยบาย ส่งเสริม และสนับสนุนโรงเรียน” เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับ 3

วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม- ธันวาคม 2566) 7

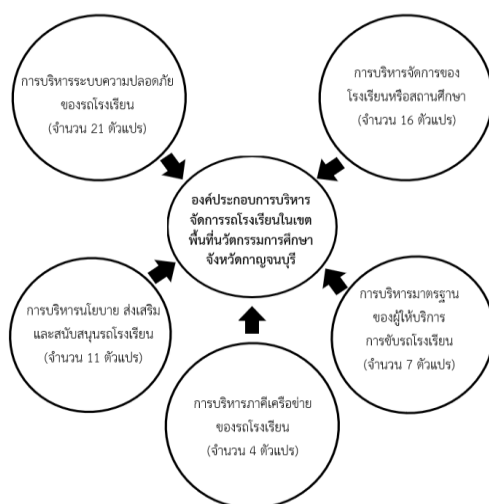
องค์ประกอบที่ 4 บรรยายด้วยตัวแปรสำคัญ จำนวน 4 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักปัจจัยในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.62–0.71 มีค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 8.70 ค่าร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 7.31 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน เท่ากับ 47.87 เมื่อเทียบค่าความแปรปรวนกับองค์ประกอบอื่นๆ แล้ว “ การบริหารภาคีเครือข่ายของรถโรงเรียน ” เป็นองค์ประกอบนี้มีความสำคัญเป็นอันดับ 4 และองค์ประกอบที่ 5 บรรยายด้วยตัวแปรสำคัญ จำนวน 7 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักปัจจัยในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.61–0.75 ค่าความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 7.94 ร้อยละของความแปรปรวนขององค์ประกอบ เท่ากับ 6.67 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน เท่ากับ 54.556 เมื่อเทียบค่าความแปรปรวนกับองค์ประกอบอื่นๆ พบว่า “ การบริหารมาตรฐานของผู้ให้บริการการขับรถโรงเรียน ” เป็นองค์ประกอบที่สำคัญเป็นอันดับ 5 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงองค์ประกอบและจำนวนตัวแปรการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

การบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี	จำนวนตัวแปร	ค่าน้ำหนักปัจจัยระหว่าง	ความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวน	ร้อยละสะสมความแปรปรวน
องค์ประกอบที่ 1 การบริหารระบบความปลอดภัยของรถโรงเรียน	21	0.60 - 0.78	23.55	19.79	19.79
องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการของโรงเรียนหรือสถานศึกษา	16	0.61 - 0.69	14.82	12.45	32.25
องค์ประกอบที่ 3 การบริหารนโยบาย ส่งเสริม และสนับสนุนรถโรงเรียน	11	0.64 - 0.77	9.88	8.31	40.56
องค์ประกอบที่ 4 การบริหารภาคีเครือข่ายของรถโรงเรียน	4	0.62 - 0.71	8.70	7.31	47.87
องค์ประกอบที่ 5 การบริหารมาตรฐานของผู้ให้บริการการขับรถโรงเรียน	7	0.61 - 0.75	7.94	6.67	54.55

6. สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ เรียงลำดับตามความสำคัญขององค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนได้ดังนี้ 1. องค์ประกอบด้านการบริหารระบบความปลอดภัยของโรงเรียน ประกอบด้วย 21 ตัวแปร 2. องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการของโรงเรียนหรือสถานศึกษา ประกอบด้วย 16 ตัวแปร 3. องค์ประกอบด้านการบริหารนโยบาย ส่งเสริม และสนับสนุนโรงเรียน ประกอบด้วย 11 ตัวแปร 4. องค์ประกอบด้านการบริหารภาคีเครือข่ายของโรงเรียน ประกอบด้วย 4 ตัวแปร และ 5. องค์ประกอบด้านการบริหารมาตรฐานของผู้ให้บริการการขับรถโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ซึ่งทุกองค์ประกอบสามารถร่วมกันอธิบายการบริหารจัดการโรงเรียนได้ ร้อยละ 54.56 โดยสามารถสรุปได้ ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 แสดงองค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

โดยผลการประเมินยืนยันองค์ประกอบจำนวน 5 องค์ประกอบขององค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภาพรวมองค์ประกอบ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์

7. อภิปรายผลการวิจัย

องค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1. การบริหารระบบความปลอดภัยของรถโรงเรียน เป็นการจัดระบบรถโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้สถิติอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับรถโรงเรียนลดลง และสอดคล้องกับ (เพ็ญพิชชา เขียวพอ, 2564) 2. การบริหารจัดการของโรงเรียนหรือสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการมาตรการความปลอดภัยของรถโรงเรียน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุจราจร สอดคล้องกับ (ดุขฎิ ไชยมาตย์, จักรพงษ์ พระสุรัตน์) 3. การบริหารนโยบาย ส่งเสริม และสนับสนุนรถโรงเรียน เป็นการกำกับดูแลร่วมกัน เสนอนโยบายระบบการจัดการรถโรงเรียนที่เป็นมาตรฐาน และเกิดความปลอดภัยในการเดินทางของนักเรียน 4. การบริหารภาคีเครือข่ายของรถโรงเรียน เป็นกระบวนการที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับรถโรงเรียนออกแบบกระบวนการจัดการทางด้านความปลอดภัยของรถโรงเรียน สอดคล้องกับ (ฉัตรไชย ภู่อารีย์, 2561) และ 5. การบริหารมาตรฐานของผู้ให้บริการการขับรถโรงเรียน ซึ่งรถโรงเรียน จะอยู่บนความปลอดภัยในทุกด้านจึงเป็นหน้าที่ของกลุ่มผู้ให้บริการการขับรถโรงเรียนเพื่อให้เกิดความร่วมมือ ประสานความไว้วางใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ทั้งนี้ ผลการประเมินยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มีความถูกต้อง เหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนต่อการนำไปใช้ในบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ควรนำองค์ประกอบที่ได้จากงานวิจัยทั้ง 5 องค์ประกอบ มาพัฒนา ปรับปรุง และจัดทำเป็นคู่มือของการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี

8.1.2 ควรนำองค์ประกอบของการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี มาขับเคลื่อน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรส่งเสริม สนับสนุน นำการบริหารจัดการ รถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี ไปกำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกัน โดยผ่านความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนให้มีการสร้างคู่มือการบริหารจัดการรถโรงเรียนในระดับโรงเรียน

8.2.2 ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี สามารถนำตัวแปรของแต่ละองค์ประกอบไปใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการรถโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

8.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

8.3.1 ควรศึกษาการบริหารจัดการรถโรงเรียนในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอื่น

8.3.2 ควรเปรียบเทียบการบริหารจัดการรถโรงเรียนระหว่างโรงเรียนที่เป็นต้นแบบของรถโรงเรียน ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

9. บรรณานุกรม

- กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2565). *ความปลอดภัยทางถนน ครั้งที่ 15 ทศวรรษใหม่ วิถีใหม่ ขับขี่ปลอดภัยต้องมาก่อน*. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.thaihealth.or.th/?p=219808>
- ฉัตรชัย ภู่อารีย์. (2565). *การขับเคลื่อนมาตรฐานความปลอดภัยรถรับส่งนักเรียน พื้นที่นำร่องจังหวัด จันทบุรี*. สืบค้น 23 มกราคม 2565, จาก <http://www.roadsafetythai.org/edoc>
- ดุชนิ ไชยมาตย์ และจักรพงษ์ พระสุรัตน์. (2565). *มาตรการความปลอดภัยของโรงเรียน เพื่อป้องกัน อุบัติเหตุจราจรโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน โรงเรียนเสนางนิคม. วารสารวิชาการ สาธารณสุขชุมชน*, 8(2), 67-76.
- ประกาศิต ภายะสิทธิ์. (2565). *เด็กเล็กต้องรอด เช็กความพร้อมรถโรงเรียน*. สืบค้น 15 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://theactive.net/news/publichealth-20220918>
- เพ็ญพิชชา เขียวพอ. (2565). *รถรับ-ส่งนักเรียน ความปลอดภัยที่ต้องไม่ละเลย*. สืบค้น 15 ธันวาคม 2565, จาก <https://safedrivedlt.com/รถรับ-ส่งนักเรียน-ความปลอดภัย>
- สิริโฉม พรหมโฉม. (2563). *การควบคุมการใช้รถโรงเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ ควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน พ.ศ. 2562. จุลนิติ* 7, 2(มีนาคม-เมษายน 2563), 129-33.

10. คำขอบคุณ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ พ.ต.ดร.นพดล เจนอักษร ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราณี นิลกรณ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้ คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย คณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่มีค่ายิ่ง และ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน ที่กรุณาให้ข้อมูลแก่ผู้วิจัย

คุณค่า หรือประโยชน์อันเกิดจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณแต่บิดาผู้ล่วงลับ มารดา และบุตรชาย รวมถึงครอบครัว ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และหนุนนำด้วยความห่วงใย และมอบ กำลังใจที่ดีเสมอมา